

Siperiankärhkö

Sibirisk klematis
Clematis sibirica

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Siperiankärhkö on puuvartinen, maata pitkin suikertava ja kärhilehtiensä avulla puiden oksistoissa kiipeilevä köynnös. Sen sitkeä, monivuotinen varsi yltää yleensä 3–4 metrin korkeuteen. Lehtiasento on vastakkainen. Lehdet ovat kahteen kertaan kolmilehdykkäiset, lehdykät puikeat ja sahalaitaiset. Nuokkuvat pitkäperäiset kukat ovat yksittäin lehtihangoissa. Kellanvalkoisten kukkiensa perusteella siperiankärhkö eroaa koristekasvina viljellystä alppikärhköstä (*C. alpina*), jonka kukat ovat lähes poikkeuksetta siniset. Kukkii kesä-heinäkuussa.

Elinympäristö ja levinneisyys

Siperiankärhkö on kasvupaikkansa suhteen melko vaatelias, se tarvitsee runsasravinteisen ja mielellään kalkkipitoisen kasvupaikan. Suomessa kaikki kasvupaikat ovat lehtomaisia, kuusivaltaisia sekametsiä. Siperiankärhkö tunnetaan kolmesta paikasta Kristiinankaupungista, Nurmeksista ja Tervolasta.

Nykytila ja uhkatekijät

Metsätalouden aiheuttamat, esimerkiksi ojituksista aiheutuneet ympäristömuutokset ovat saattaneet haitata siperiankärhkön menestymistä. Nykyään pienten esiintymien uhkana ovat satunnaistekijät. Kaikki kasvupaikat on suojeltu.

Hoitosuositukset

Metsätaloudessa siperiankärhkön kasvupaikka voidaan ottaa huomioon siten, että sen lähiympäristössä ei tehdä voimakkaita hakkuita ja ojituksia.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Hakalisto, S. 1997. Siperiankärhkö – sibirisk sippranka. Teoksessa Rytteri, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 124.

Kuva: Henry Väre